Klimatanpassning 2025

– så långt har Sveriges kommuner kommit

Svensk Försäkring

ivl SVENSKA MILJÖINSTITUTET

Innehåll

Klimatanpassning hos Sveriges kommuner 2025 3
Urval av rekommendationer 5
Norrköping – samspel, mandat och uthållighet är grunden 7
Boden – grön profil och stark samverkan ger resultat 9
Helsingborg – stark förankring och samverkan 10
Kristianstad – utsatt läge gör frågan ständigt aktuell 11
Linköping – samordning och struktur i klimatanpassningsarbetet 12
Lomma – samverkan i centrum för klimatanpassningen 13
Topp-30 ranking 14
Skillnader mellan kommuntyper och län 15
Stora skillnader mellan länen 16
Så arbetar Sveriges kommuner med klimatanpassningsåtgärder 17
Steg 1 – etablera klimatanpassningsarbetet 18
Steg 2 – identifiera risker och sårbarheter 20
Steg 3 – identifiera anpassningsåtgärder 23
Steg 4 – välja anpassningsåtgärder 24
Steg 5 – genomföra klimatanpassningsåtgärder 25
Steg 6 – följa upp och utvärdera 27
Resultat och rekommendationer 28
Resultat 29
Rekommendationer 31
Så här gjordes undersökningen 32
Rankinglistor över alla kommuner som svarat 34
Resultatordning 34
Bokstavsordning 35

Klimatanpassning 2025 – så långt har Sveriges kommuner kommit

© IVL Svenska Miljöinstitutet 2025

Omslagsbild Norrköpings kommun
Titel Klimatanpassning 2025 – så långt har Sveriges kommuner kommit (C10082)
Kortversion av IVL-rapporten Klimatanpassning 2025 - Så långt har Sveriges kommuner kommit (C10080)
ISBN 978-91-7883-724-3

Författare Magnus Hennlock, Jonas Sondal, Annacarin Karlsson, Åsa Nilsson och Sara Malmheden, alla från IVL

Formgivning och layout Andrea Hallencreutz/IVL

IVL Svenska Miljöinstitutet
Box 210 60, 100 31 Stockholm
Tel: 010-788 65 00 Fax: 010-788 65 90
www.ivl.se

Helsingborg, foto: Pierre Ekman/Helsingborgs kommun

Klimatanpassning hos Sveriges kommuner 2025

Klimatförändringarna är inte längre ett framtidshot – de är en pågående verklighet som påverkar människor, samhällen och ekosystem i hela Sverige. Kommunerna behöver arbeta aktivt med att anpassa samhällsfunktioner, bebyggelse och infrastruktur för att motverka effekterna av ett alltmer extremt väder. För att stödja och följa upp detta arbete inledde IVL Svenska Miljöinstitutet och Svensk Försäkring år 2015 ett långsiktigt samarbete för att kartlägga kommunernas strategiska klimatanpassningsarbete. Denna rapport, som är den sjunde i ordningen, visar hur långt Sveriges kommuner har kommit i sitt arbete med klimatanpassning, vilka framsteg som gjorts och var utmaningarna kvarstår.

Klimatanpassning är i grunden ett lokalt arbete. Kommunernas geografiska läge, topografi och demografi påverkar både exponering och sårbarhet. För kustkommuner och tätorter vid vattendrag är översvämningar en växande risk. Därför blir till exempel detaljerade och uppdaterade översvämningskarteringar avgörande som planeringsunderlag för att fatta rätt beslut om markanvändning, skyddsåtgärder och byggnation. Utan sådan kunskap är det svårt att effektivt prioritera eller förebygga skador vid extrema väderhändelser.

Klimatanpassning är inte ett enskilt projekt

Samhällsplaneringen spelar en nyckelroll i klimatanpassningsarbetet. Det handlar om att integrera klimatperspektivet i översiktsplaner, detaljplanering och infrastrukturprojekt – till exempel genom att skapa grön infrastruktur som absorberar regnvatten, anlägga våtmarker, förstärka dagvattensystem och bygga klimattåliga byggnader. Förutom tekniska lösningar krävs också naturbaserade och socialt förankrade åtgärder som bidrar till robusta och levande lokalsamhällen.

Med denna rapport vill vi belysa kommunernas roll som frontlinjeaktörer i klimatanpassningen, och samtidigt lyfta behovet av samverkan, kunskapsutbyte och långsiktig styrning. Klimatanpassning är inte ett enskilt projekt – det är ett pågående samhällsbyggande som måste ske med både helhetssyn och precision.

Flera kommuner i Sverige arbetar redan med att anpassa sig till klimatförändringarna. Liksom i 2023 års rankning av kommunernas klimatanpassningsarbete placerar sig Norrköping och Boden på delad första plats med totalt 33 poäng vardera där Norrköping fick en högre poäng i utslagsfrågan. På delad tredje plats kommer därefter Helsingborg, Kristianstad, Linköping och Lomma med 32,5 poäng.

Det är liksom i tidigare undersökningar stor spridning i resultatet bland de svarande kommunerna. Poängen varierar mellan 0 och 33 som är maxpoäng.

- I 2025 års undersökning ligger medelvärdet på 17,7 poäng jämfört med 16,5 poäng i 2023 års undersökning.

- I årets undersökning har 24 kommuner fått mer än 30 poäng vilket kan jämföras med 19 kommuner i 2023 års undersökning.
- Hälften av alla kommuner som svarat (96 av 193) når inte upp inte upp till 16,5 poäng som är hälften av poängen. Det kan jämföras med 2023 års undersökning då mer än hälften av alla kommuner som svarat på enkäten (100 av 194) inte gjorde det.
- 43 kommuner har fått under tio poäng i undersökningen. I 2023 års undersökning var det 53 kommuner som fått under tio poäng i undersökningen.

Relativt många av kommunerna som ingår i undersökningen har knappt påbörjat sitt klimatanpassningsarbete, medan ett mindre antal kommuner har kommit väldigt långt.

Vi noterar att resultaten i länen skiljer sig stort mellan varandra även i denna undersökning. Enkätundersökningen är således ett viktigt verktyg för länsstyrelserna att utföra sitt uppdrag att följa upp kommunernas klimatanpassningsarbete. Länsstyrelserna bör verka för en hög svarsfrekvens på enkäten för att få en god kännedom om hur länets kommuner arbetar med klimatanpassning och identifiera vilka kommuner som behöver stöd från länsstyrelsen.

Svarsfrekvensen för årets undersökning är 67 procent, vilket är samma nivå som för 2023 års undersökning och en ökning från 62 procent för 2021 års undersökning. 35 kommuner (12 procent) har aldrig deltagit i någon av de tre senaste enkätundersökningarna 2021, 2023 och 2025. 64 kommuner (22 procent) har deltagit en gång, 77 kommuner (27 procent) har deltagit två gånger och 119 kommuner (41 procent) har deltagit i samtliga tre undersökningar 2021–2025. ■

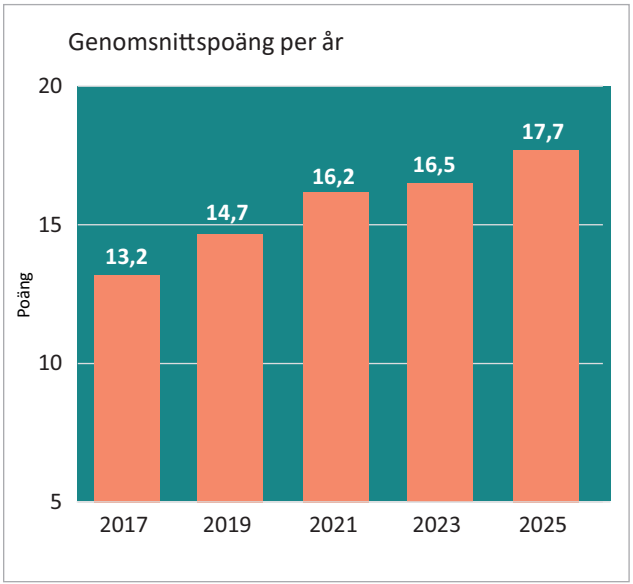

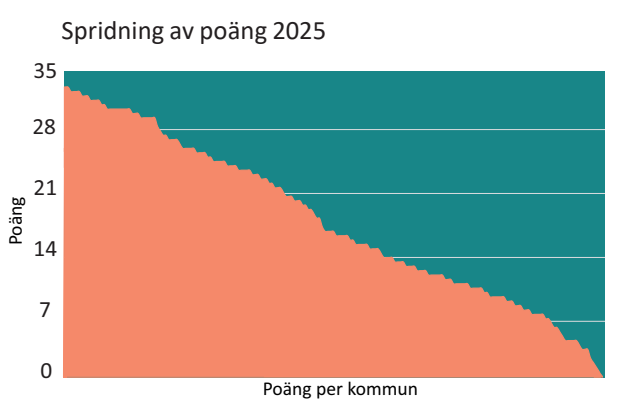

Arvika, bild: Arvnika kommun

Linköping, bild: Mostphotos

Utvalda rekommendationer

Klimatanpassning handlar om att bygga framtidens samhälle redan idag. För att lyckas krävs politiskt mod, lokalt förankrad kunskap och en tydlig riktning i vardagens beslut. Nedan lyfter vi fram några utvalda rekommendationer från undersökningen som hjälper kommuner att gå från vilja till verklighet.

Säkra politiskt mandat, budgetposter och resurser tidigt

För att klimatanpassning ska bli en naturlig och långsiktig del av kommunens verksamhet krävs ett tydligt politiskt beslut, övergripande mål och konkreta budgetposter kopplade till arbetet. Det ger mandat att agera och legitimitet i organisationen. Genom att avsätta särskilda personella och finansiella resurser – även i liten skala – skapas förutsättningar för kontinuitet, ansvarsfördelning och en tydlig plattform för samordning. Det gör arbetet mer motståndskraftigt över tid.

Bygg en lokal kunskapsbas med bredd och djup

Utgå inte enbart från regionala och nationella analyser – komplettera med lokalt förankrade scenarier, till exempel detaljerade översvämningskarteringar och klimatrelaterade riskbedömningar anpassade efter den lokala geografiska kontexten. Arbeta med flera tidsperspektiv (kort, medel och lång sikt) för att hantera osäkerheter och inkludera sektorer som samhällsservice, hälsa, infrastruktur och sociala aspekter. Genom att engagera olika förvaltningar och privata aktörer tidigt i processen identifieras tvärgående sårbarheter och förutsättningar skapas för samordnat agerande.

Prioritera, integrera och följ upp med gemensamma kriterier

Utveckla tydliga och transparenta kriterier för att prioritera mellan olika åtgärder. Ta hänsyn till kostnadseffektivitet, robusthet, påverkan på sårbarhet och synergier med andra mål. Dokumentera besluten och följ upp resultatet med lokalt anpassade indikatorer. Integrera klimatanpassning i befintliga kommunala planeringsprocesser – såsom översiktsplaner, detaljplaner, vatten- och avloppsplaner och beredskapsplaner. Det ökar träffsäkerheten, minskar dubbelarbete och stärker åtgärdernas långsiktiga effekt. ■

Norrköping, bild: Mostphoto

Placering 1

Norrköping – samspel, mandat och uthållighet är grunden

Klimatanpassning är en stor samhällsutmaning som kräver nya arbetssätt för att kunna flytta fram positionerna. I Norrköping har långsiktig samverkan mellan verksamhetskontor, kommunala bolag, räddningstjänst, Linköpings universitet och SMHI bidragit till en bättre förståelse över de utmaningar som finns i kommunen.

I Norrköping bygger arbetet med klimatanpassning på samverkan mellan förvaltningar, tydliga politiska mål och en strategisk arbetsgrupp som hållit ihop i nästan ett decennium. För att få ett långsiktigt arbete har det varit centralt att alla aktörer inom organisationen äger sina egna processer.

Bland Sveriges kommuner har Norrköping tagit hem flest totalpoäng, utslagsfrågor inkluderade, och kommunen hamnar därmed på första plats i årets ranking. Norrköping kom på första plats även i förra undersökningen 2023, vilket bekräftar att kommunen har ett välutvecklat arbete med klimatanpassning.

De största klimatrelaterade riskerna handlar om värme och översvämningar från skyfall. Riskerna påverkar dels hur kommunala verksamheter drivs, exempelvis äldreomsorgen, förskolor och fastighetsförvaltning, dels samhällsplaneringen där även havsnivåhöjningen är viktig att beakta.

Arena för erfarenhetsutbyte och samordning

Grunden för arbetet är en arbetsgrupp med 13–14 personer från olika förvaltningar och bolag, som träffas regelbundet och arbetar utifrån en gemensam målbild. Gruppen samordnas av miljö- och klimatstrateg Merja Willman, men alla deltagare ansvarar för sina egna verksamhetsområden.

– När politikerna beslutar om tydliga övergripande mål om klimatanpassning får vi mandat att jobba med frågan i tjänstemannaorganisationen. Vi måste jobba i hela ledet, från politiskt beslut till praktiskt genomförande, säger Merja Willman.

Att alla ”äger sina egna frågor” är centralt för arbetet. Arbetsgruppen fungerar som en arena för erfarenhetsutbyte och samordning. När flera delar av kommunorganisationen behöver samverka för att genomföra gemensamma åtgärder bildas mindre arbetsgrupper med rätt kompetens.

– Vi kallar det mer-skapande. Det är då vi ser att arbetet går från plan till handling, och att aktörer från olika delar av kommunen löser problem tillsammans, säger Merja Willman.

En annan framgångsfaktor är uppföljningen av extrema väderhändelser. Varje höst analyserar gruppen gemensamt var värme och nederbörd slagit hårdast under sommaren. Informationen kopplas till fastighetsdata och försäkringsärenden. Sammanställningarna används som grund för framtida åtgärder, exempelvis kan det påverka vilka förskolor som har sommaröppet.

Merja Willman pekar också på betydelsen av att hålla i arbetet över tid. Det tar tid att öka medvetenheten om frågorna inom en organisation, och hon ser att man nu kan skörda frukterna av en lång tids arbete med att öka kunskap och förståelse för klimatanpassning. Samtidigt betonar hon att mycket återstår.

– Vi har bara börjat vår resa. Men vi har strukturerna, vi har det politiska stödet – och vi har roligt längs vägen. Det gör hela skillnaden. ■

Tre viktiga framgångsfaktorer

- Göra saker tillsammans i organisationen utifrån en gemensam målbild samtidigt som var och en äger sitt eget ansvarsområde. ✓
- Tydligt politiskt stöd som ger mandat att driva frågor inom alla förvaltningar. ✓
- Uthållighet över tid eftersom medvetenheten ökar inom organisationen successivt. ✓

Boden, bild: Bodens kommun

Placering 2

Boden – grön profil och stark samverkan ger resultat

I Boden är klimatanpassning en självklar del av kommunens utveckling, förankrad i både politiken och det vardagliga arbetet i förvaltningarna. Kommunens långa historia av miljöarbete, tydliga politiska prioriteringar och välfungerande samverkansforum lyfts fram som centrala framgångsfaktorer i det systematiska arbetet för att möta ett förändrat klimat.

De största klimatriskerna i Boden rör förändrade vintrar, ökade temperaturvariationer och förändrade vattenflöden. Växlande vinterväder ökar belastningen på infrastrukturen och försvårar snöröjning och halkbekämpning. Vårfloden påverkas också – den kan komma tidigare eller utebli helt. Klimatförändringarna innebär därmed inte bara nya risker, utan också behov av en flexibilitet för att hantera ett mer oförutsägbart klimat. Att kommunen under en längre tid arbetat med en bredd av miljöfrågor lyfts fram som en framgångsfaktor för att möta dessa utmaningar.

– Vi har haft en grön profil länge och varit ekokommun sedan 1998. Det ger en stabil grund att bygga vidare på, säger Elin Lindahl, miljöstrateg i Bodens kommun.

Klimatanpassningsplanen från 2024 är ett exempel på hur kommunen arbetar strategiskt. Planen bygger på prioriteringsarbete med stöd av SMHI:s metodstöd och identifierar både risker och konkreta åtgärdsbehov. Planen linjerar med översiktsplan och fördjupningar av översiktsplanen, exempelvis vad gäller klimatanpassningsstråk för skyfall, vilket säkerställer att frågan får genomslag i planprocesserna.

– Vi har bra underlag från översiktsplan ner till detaljnivå. Det gör stor skillnad. När frågan prioriteras politiskt blir det också möjligt att ta fram den typ av utredningar som verkligen kan styra den fysiska planeringen, säger Elin Lindahl.

Påverkas av nya industrietableringar

Bodens klimatanpassningsarbete är också tydligt präglat av starka samverkansstrukturer. Dagvattengruppen, som möts var sjätte vecka, är ett forum för att gemensamt hantera konkreta utmaningar vad gäller till exempel parker, vatten och avlopp. Bodensjögruppen är ett annat forum där även energibolag och externa aktörer deltar. Enligt Elin Lindahl är dessa samverkansarenor avgörande för att klimatanpassning ska integreras i alla skeden av planering och genomförande.

Utvecklingen av kommunen framåt påverkas mycket av nya industrietableringar inom produktion av fossilfritt stål. Nyetableringarna innebär stora samhällsbyggnadsprojekt där klimatanpassning är en viktig aspekt att beakta. Samtidigt lyfts även ekonomiska föreningar som driver servicepunkter på landsbygden fram som centrala aktörer. Lokala eldsjälar tillsammans med bidrag från naturvårdssatsningar (LONA) har exempelvis resulterat i våtmarksrestaureringar. ■

Tre viktiga framgångsfaktorer

- Jobbat med frågorna under lång tid, vilket gjort det självklart för många att beakta klimatanpassning. ✓
- Flera fungerande samverkansforum för olika sakfrågor eller platser. ✓
- Tydlig politisk prioritering av klimatanpassning vilket gjort det prioriterat att ta fram utredningar som stöd för planprocesser. ✓

Helsingborg, bild: Helsingborgs kommun

Placering 3

Helsingborg – stark förankring och samverkan

I Helsingborg har klimatanpassning etablerats som en naturlig del av samhällsbyggnadsprocessen. Riskerna för klimatrelaterade extremhändelser har fått en stark förankring på förvaltningsnivå genom en tydlig intern organisering – vilket lyfts fram som viktigt i arbetet med klimatanpassning.

De största klimatrelaterade riskerna i Helsingborg rör stigande hav, med potentiellt stora konsekvenser för samhällsviktiga funktioner nära kusten – såsom påverkan på centralstationen, och reningsverk. Samtidigt behöver risker för skyfall och värmeböljor också hanteras av flera kommunala förvaltningar och bolag. För att genomföra åtgärder har därför stora delar av organisationen involverats i arbetet.

– Vi har byggt upp ett arbetssätt där genomförandet sker inom de ordinarie processerna. Förvaltningscheferna är engagerade och har samverkansforum som ger förankring högt upp i organisationen, säger Stina Sandgren, klimatanpassningsstrateg på stadsbyggnadsförvaltningen.

Håller informationsmöten kontinuerligt

För att åtgärder ska genomföras krävs inte bara en tydlig organisation som möjliggör att klimatanpassning lyfts upp i alla relevanta processer. Det har även säkerställts särskilda budgetmedel att använda för klimatanpassning inom projekt som initierats av andra anledningar. Det gör det möjligt att få projektledare intresserade av att integrera klimatanpassningslösningar även när det fördyrar projekten. Detta görs exempelvis för att säkra höjdsättningen när gator ändå ska läggas om, så att rinnvägar skapas i enlighet med de strategier som finns för hantering av skyfall.

– För att påminna om klimatanpassning och få ut information till nyanställda håller jag informationsmöten kontinuerligt och berättar att det finns medel inom investeringsbudgeten för klimatanpassningsåtgärder. Sen är förvaltningschefernas ledarskap och prioritering också centrala för att klimatanpassning ska beaktas överallt, säger Stina Sandgren. ■

Kristianstad, foto: Claes Sandén/Kristianstads kommun

Placering 3

Kristianstad – utsatt läge gör frågan ständigt aktuell

I Kristianstad har behovet av klimatanpassning varit tydligt under en längre tid. Det är en anledning till att kommunen varit aktiv i frågorna i flera år och lyckats integrera arbetet med ordinarie processer.

Efter stora översvämningar 2002 har arbetet med klimatanpassning utvecklats succesivt i Kristianstad och det är idag en integrerad del av kommunens arbete inom flera förvaltningar. Att kommunen lyckats med integreringen beror, enligt hållbarhetschefen Magnus Lund, till viss del på återkommande klimatrelaterade händelser de senaste åren, senast stormen Babet i oktober 2023. Sådana händelser har ökat medvetenheten om behovet av klimatanpassning hos såväl politiker i berörda nämnder som tjänstepersoner inom olika delar av organisationen.

Klimatanpassningen ingår i allas ansvar

Parallellt driver kommunen sedan många år flera stora klimatanpassningsprojekt som gör att frågan är ständigt aktuell även för andra delar av organisationen. Dessa projekt handlar dels om att skydda själva staden Kristianstad från översvämning av Helge å som rinner genom staden, dels arbetet med kustskydd. Kontinuitet i projekten skapas genom att de har en egen projektgrupp som rapporterar till kommunstyrelsen hur arbetet fortskrider.

– Att vi lyckats är nog en kombination av vårt utsatta läge och att vi har jobbat med frågorna så länge. Idag glöms inte klimatanpassningen bort på samma sätt längre. Det ingår i allas ansvar, och det är inte bara så att vi säger att det är så, utan det börjar bli så också, säger Magnus Lund.

I praktiken innebär detta att förvaltningar naturligt bjuder in varandra i planeringsprocesser för att skapa multifunktionella lösningar. Exempelvis driver Biosfärområde Kristianstads Vattenrike frågor om biologisk mångfald och klimatanpassning genom att samverka med kompetenser från olika kommunala förvaltningar för att hitta och skapa synergier. ■

Linköping, bild: Mostphotos

Placering 3

Linköping – samordning och struktur i klimatanpassningsarbetet

Linköpings klimatanpassningsarbete har tagit fart de senaste åren, trots att kommunen hittills inte drabbats av allvarliga klimatrelaterade händelser. Genom tydliga prioriteringar, intern samordning och samverkan med externa aktörer integreras klimatanpassning i allt fler delar av den kommunala verksamheten.

De största klimatrelaterade riskerna i Linköping rör skyfall och värme. Arbetet har utvecklats snabbt under de senaste fem åren, med ett uppdaterat klimatanpassningsprogram som tydliggör fyra prioriteringar: skydd av känsliga grupper, utveckling av grönstruktur med multifunktionella lösningar, säkerställd framkomlighet för samhällsviktiga funktioner samt stärkt samordning både internt och externt.

– Politikerna har visat att frågan är viktig, men det avgörande är att våra förvaltningar och bolag själva ser riskerna och tar dem på allvar, säger Jane Hjelmqvist, miljöstrateg i Linköpings kommun.

En viktig framgångsfaktor i Linköpings arbete är hur klimatanpassning vävs in i processer och forum för samverkan som redan finns i stället för att bygga upp nya strukturer. Genom att analysera var i organisationen klimatanpassning redan diskuteras, och i vilka etablerade samverkansforum det bör diskuteras och hanteras mer, kan en flexibel samordningsstruktur byggas upp över tid. Målet för detta arbete är att rätt aktörer möts i rätt sammanhang, och att arbetet leder till kostnadseffektiva lösningar där möjliga synergieffekter tillvaratas. Arbetet stöds av en allmänt positiv inställning inom organisationen till behovet av samordning och samverkan mellan kommunens olika delar.

Integrerat forskningen i det praktiska arbetet

En annan nyckel för Linköpings kommun är integrationen av forskning i det praktiska arbetet. Samarbeten med SMHI, Linköping universitet och flera andra kommuner har både gett ett starkt kunskapsstöd och möjligheten att bygga vidare på andra kommuners arbetssätt – vilket utvecklat det interna arbetet. ■

Lomma

Placering 3

Lomma – samverkan i centrum för klimatanpassningen

Lomma har stora utmaningar vad gäller risken för översvämningar, men är också ett exempel på hur klimatanpassning kan drivas framgångsrikt genom långsiktig samverkan – med grannkommuner, markägare, myndigheter och internt inom kommunen.

En sjättedel av Lomma kommun riskerar att översvämmas vid framtida extremhändelser. Både från havet och via Höje å som rinner genom tätorten finns det risk för översvämningar Eftersom även grannkommunerna påverkar flödena, är samverkan nödvändig, menar Helena Björn, miljöstrategiskt ansvarig.

– Vi har haft ett mycket välfungerande samarbete inom vattenråden i över 30 år. Det ger bäst effekt per krona att vi betalar för att få åtgärder genomförda i andra kommuner, säger hon.

Våtmarker anläggs på strategiska platser

Samtidigt görs satsningar i samarbete med lokala lantbruket. Våtmarker anläggs på strategiska platser vilket både minskar risken för översvämning och ger bättre möjlighet till bevattning. Ett annat viktigt samverkansområde är kopplingen till myndigheter. Länsstyrelsen har varit en stark partner genom sin tillsyn av den kommunala planeringen. Det stöttar kommunen i att säkerställa att klimatanpassning inte tappas bort under processens gång.

Kommunen har också byggt upp en tydlig intern organisation. Kommunstyrelsens arbetsutskott fungerar som strategisk styrgrupp, och specifika projekt – som skyddsvallen för Lomma tätort – har egna styr- och arbetsgrupper med bred representation. Projektens politiska förankring är stark, vilket är avgörande.

– Politikerna är pålästa och har förstått att behovet av klimatanpassning påverkar all fysisk planering och många andra projekt. Vi har tillgång till en bred kompetens internt och en av Sveriges mest avancerade översvämningsmodeller, vilket utgör en grund för bra beställningar till konsulter, säger Helena Björn. ■

Topp-30 ranking

Placering	Kommun	Poäng
1*	Norrköping*	33 (33)
2	Boden	33 (33)
3	Helsingborg	32,5 (31)
3	Kristianstad	32,5 (31,5)
3	Linköping	32,5 (31)
3	Lomma	32,5 (32,5)
7	Arvika	32 (31)
7	Göteborgs stad	32 (31)
7	Stockholms stad	32 (28,5)
10	Botkyrka	31,5 (30,5)
10	Stenungsund	31,5 (30,5)
10	Trosa	31,5 (27)
10	Vetlanda	31,5 (27)
14	Danderyd	31 (30,5)
14	Gävle	31 (31,5)
16	Habo	30,5 (31)
16	Järfälla	30,5 (28)
16	Lerum	30,5 (30,5)
16	Lund	30,5 (30)
16	Malmö stad	30,5 (29,5)
16	Piteå	30,5 (30,5)
16	Trelleborg	30,5 (30)
16	Uppsala	30,5 (23)
16	Västerås	30,5 (28)
25	Simrishamn	30 (29)
25	Söderhamn	30 (30,5)
25	Västervik	30 (29,5)
28	Borås	29,5 (25,5)
28	Kalmar	29,5
28	Karlstad	29,5 (30)
*Utslagsfrågor har använts för att utse vinnaren		() = tidigare poäng

Fullständiga listor i resultat- och bokstavsordning över samtliga 193 kommuner som deltagit i undersökningen finns på sid 34 och 35.

Skillnader mellan kommuntyper och län

Kommunerna har olika förutsättningar för klimatanpassningsarbetet utefter till exempel storlek, geografiskt läge och folkmängd. Vi presenterar här resultaten enligt Sveriges Kommuner och Regioners kommungruppsindelning[1] . Indelningen är baserad på storlek på tätort, närhet till större tätort och pendlingsmönster. Vi presenterar också resultatet uppdelat på kust- och inlandskommuner.

De kommuner som har fått högst poäng i respektive kommungrupp presenteras i tabellen nedan. I gruppen storstäder och storstadsnära kommuner har Lomma fått högst poäng, totalt 32,5 poäng. Därefter följer Göteborgs stad och Stockholms stad på andra plats.

Små skillnader bland de högst rankade kommunerna i varje kommungrupp

De två kommuner som i årets undersökning uppnått maximalt antal poäng hittas bland större städer och kommuner nära större stad. Dessa är Boden och Norrköping. Därefter kommer Helsingborg, Kristianstad och Linköping på andra plats med vardera 32,5 poäng. Bland mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner kommer Arvika på första plats, med totalt 32 poäng, och Vetlanda på andra plats, med totalt 31,5 poäng.

Bland kustkommunerna har Norrköping fått högst poäng, följt av Helsingborg. Boden har högst poäng bland inlandskommunerna, följt av Linköping.

De tre högst rankade kommunerna i varje kommungrupp (poäng inom parentes)

Kommungrupp	1:a plats	2:a plats	3:e plats
Storstäder och storstadsnära kommuner	Lomma (32,5)	Göteborgs stad (32) Stockholms stad (32)	Botkyrka (31,5) Stenungsund (31,5)
Större städer och kommuner nära större stad	Boden (33) Norrköping (33)	Helsingborg (32,5) Kristianstad (32,5) Linköping (32,5)	Trosa (31,5)
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	Arvika (32)	Vetlanda (31,5)	Piteå (30,5)
Kustkommun	Norrköping (33)	Helsingborg (32,5) Kristianstad (32,5) Lomma (32,5)	Göteborgs stad (32) Stockholms stad (32)
Inlandskommun	Boden (33)	Linköping (32,5)	Arvika (32)

1) Mer information finns här: https://skr.se/skr/tjanster/kommunerochregioner/faktakommunerochregioner/kommungruppsindelning.2051.html

Kristianstad, foto: Claes Sandén Kristianstads kommun

Stora skillnader mellan länen

Enligt förordningen (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete ska även länsstyrelser inom sitt ansvarsområde och inom ramen för sina uppdrag initiera, stödja och utvärdera arbetet med klimatanpassning. En länsstyrelse ska utöver detta även samordna det regionala arbetet med klimatanpassning samt initiera, stödja och följa upp kommunernas klimatanpassningsarbete. Därför presenterar vi även skillnader mellan olika län.

Resultaten från årets undersökning visar att det finns stora skillnader mellan länen. Kommunernas totala genomsnittspoäng är 17,7 poäng. I år är det Gotlands län, med Region Gotland som enda kommun, som har högst snittpoäng. Därefter kommer kommunerna i Östergötlands län som har en genomsnittspoäng på 22,9 poäng, med Norrköping som den kommunen med högst poäng. Kommunerna i Stockholms län och Norrbottens län har en genomsnittspoäng på 21,6 poäng respektive 21,5 poäng. Västernorrlands län, som i förra undersökningen var ett av länen med högst genomsnittspoäng, har i årets undersökning istället lägst genomsnittspoäng.

Tabellen visar genomsnittspoäng för kommunerna inom varje län samt den kommun som har fått högst poäng i länet. Variationen mellan län beror naturligtvis också på vilka kommuner i varje län som besvarat enkäten men kan ge en indikation på skillnader mellan länen. ■

Län	Snittpoäng län	Bästa kommun
Gotlands län	24,5	Region Gotland (24,5)
Östergötlands län	22,9	Norrköping (33)
Stockholms län	21,6	Stockholms stad (32)
Norrbottens län	21,5	Boden (33)
Kalmar län	21,1	Västervik (30)
Jönköpings län	20,4	Vetlanda (31,5)
Gävleborgs län	20,2	Gävle (31)
Hallands län	20	Laholm (27,5)
Skåne län	19,8	Lomma, Kristianstad, Helsingborg (32,5)
Södermanlands län	17,9	Trosa (31,5)
Uppsala län	17,1	Uppsala (30,5)
Västra Götalands län	16,1	Göteborgs stad (32)
Dalarnas län	16	Falun (26)
Kronobergs län	15,9	Växjö (24,5)
Västerbottens län	15,7	Storuman, Umeå (26)
Värmlands län	13,2	Arvika (32)
Blekinge län	12,9	Sölvesborg (20)
Jämtlands län	12,7	Östersund (27)
Västmanlands län	11,8	Västerås (30,5)
Örebro län	11,8	Örebro (23,5)
Västernorrlands län	10,6	Härnösand (24)

Resultat

Så arbetar Sveriges kommuner med klimatanpassningsåtgärder

Kartläggningen av kommunernas klimatanpassningsarbete utgår till stor del från EU:s verktyg för klimatanpassning, the Adaptation Support Tool[2] , som visar hur klimatanpass-ningsarbetet systematiskt kan genomföras i sex steg. I detta kapitel presenteras ett urval av resultaten som visar hur långt kommunerna kommit i de olika stegen[3].

2) EU-kommissionen, 2013a, Commission Staff Working Document, Guidelines on Developing Adaptation Strategies, Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, an EU Strategy on Adaptation to Climate Change, SWD (2013) 134 final, Bryssel. EU-kommissionen, 2013b, Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, an EU Strategy on Adaptation to Climate Change, COM (2013) 216 final, Bryssel. EU-kommissionen, 2015, The Urban Adaptation Support Tool, http://climate-adapt.eea.europa.eu/tools/urban-ast/step-0-0. (2015-04-08)

3) En fullständig sammanställning av resultaten återfinns i rapporten Klimatanpassning 2025 – Så långt har Sveriges kommuner kommit (C10080).

Steg 1 – etablera klimatanpassningsarbetet

Det första steget innebär att etablera klimatanpassningsarbetet och sätta ett ramverk för arbetet i kommunen. Genom ett etablerat klimatanpassningsarbete kan kommunen genomföra en strukturerad och strategisk planering för att hantera klimatförändringarna. Det innebär att identifiera prioriterade områden och sektorer, sätta mål och utveckla handlingsplaner för att öka motståndskraften och minska sårbarheten.

I årets undersökning uppger drygt nio av tio kommuner att de arbetar med klimatanpassning. Bland de kommuner som har svarat att de i dagsläget inte arbetar med klimatanpassning uppger flera kommuner att de har antagit klimatanpassningsstrategier men att de saknar tid, resurser och/eller strukturer för att genomföra systematiskt arbete.trativa åtgärder, till exempel riktlinjer för nybyggnation och blå åtgärder, till exempel våtmarker.

Arbetar er kommun i dagsläget med klimatanpassning?

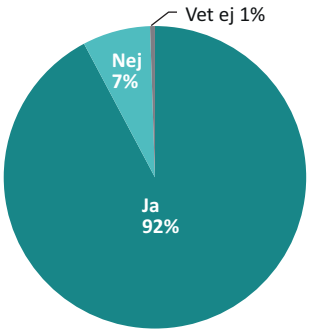

För att kunna bedriva ett systematiskt och långsiktigt klimatanpassningsarbete är det viktigt att det finns personella och finansiella resurser. I årets undersökning anger drygt fyra av tio kommunerna att de har avsatt resurser för klimatanpassningsarbetet. 42 procent anger att de avsatt personella resurser och 44 procent att de avsatt finansiella resurser.

Har kommunen avsatt särskilda personella resurser för klimatanpassningsarbetet?

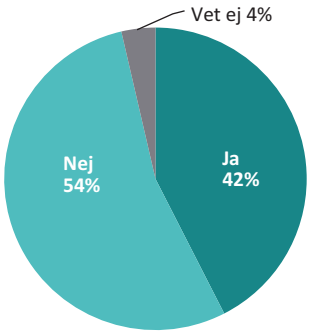

Har kommunen avsatt finansiella resurser för klimatanpassningsarbetet?

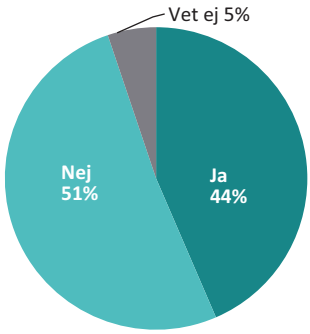

Politiska beslut gynnar klimatanpassningsarbetet

Politiskt stöd och politiskt förankrade dokument är viktiga för att kunna ställa krav och motivera klimatanpassningsarbetet. Det kan innebära att det fattats beslut i kommunfullmäktige eller i kommunstyrelsen om att kommunen ska arbeta med klimatanpassning. Vikten av politiska beslut och att frågan prioriteras har betonats av flera kommuner som har kommit långt i sitt klimatanpassningsarbete.

Det är inte en lika stor andel av kommunerna som anger att det fattats ett politiskt beslut om att arbeta med klimatanpassning som det är kommuner som anger att de faktiskt arbetar med klimatanpassning. Drygt sju av tio av kommunerna anger att det

finns ett politiskt beslut och det skiljer mellan olika kommungrupper. Bland storstäder och storstadsnära kommuner svarar 87 procent att det tagits ett politiskt beslut i frågan.Bland större städer och kommuner nära större stad samt mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner är andelen istället 65 respektive 67 procent.

En förklaring till skillnaderna är att mindre kommuner generellt har mindre resurser att avsätta. Samtidigt finns det flera exempel på mindre kommuner som arbetat framgångsrikt med klimatanpassning, som till exempel Arvikas kommun.

Har det fattats ett politiskt beslut om att kommunen ska arbeta med klimatanpassning?

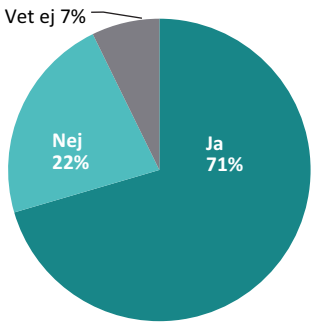

Har det fattats ett politiskt beslut om att kommunen ska arbeta med klimatanpassning?

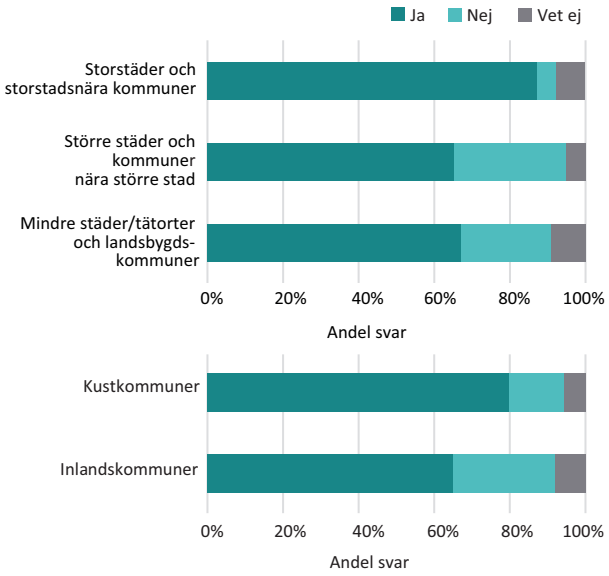

Mål ger gemensam referenspunkt

Genom att formulera mål kan kommunen skapa en gemensam referenspunkt för samarbete mellan kommunens olika förvaltningar. Mål kan också skapa mätbara indikatorer för att bedöma framsteg och resultat i klimatanpassningsarbetet. Detta möjliggör utvärdering och rapportering av prestationer och ger underlag för framtida beslut och åtgärder.

Genom att sätta mål kan kommunen lättare göra prioriteringar och fördela resurser på ett effektivt sätt. Nästan hälften, 45 procent, av kommunerna anger att de har formulerat specifika mål för klimatanpassningsarbetet.

Har kommunen formulerat specifika mål för klimatanpassningsarbetet?

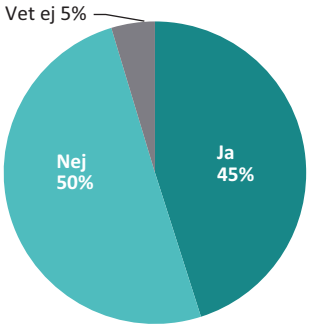

Utan tydliga mål kan klimatanpassningsarbetet sakna riktning och fokus och innebära att resurser och åtgärder inte prioriteras på ett strategiskt och effektivt sätt. Det kan leda till att kommuner agerar reaktivt på klimatförändringarnas effekter i stället för att genomföra förebyggande åtgärder.

Linköping

Steg 2 – identifiera risker och sårbarheter

Det andra steget innebär att identifiera risker och sårbarheter för framtida klimatförändringar. Genom att identifiera och förstå dessa kan kommunen prioritera rätt åtgärder. Det hjälper till att fokusera resurser och rikta åtgärder mot de områden som är i mest i behov. Som nästa steg kan kommunen sedan genomföra riktade åtgärder för att minska risken och förbättra motståndskraften.

Resultaten från enkätundersökningen visar att drygt sex av tio kommuner har analyserat hur de påverkats av historiska extrema väderhändelser, såsom till exempel översvämningar.

Har kommunen analyserat hur historiska extrema väderhändelser påverkade kommunen?

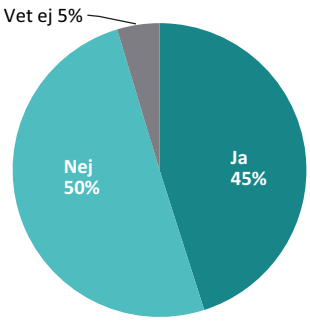

För att identifiera och välja klimatanpassningsåtgärder är det också viktigt att analysera framtidens klimatförändringar och hur kommunen kommer att påverkas. Drygt åtta av tio kommuner har gjort en övergripande analys över hur kommunen kommer att påverkas av framtida klimatförändringar, alternativt anger att de inte gjort någon övergripande analys men att de tagit fram underlag/analyser för utvalda extrema väderhändelser.

Har ni analyserat hur kommunen kan påverkas av framtida klimatförändringar?

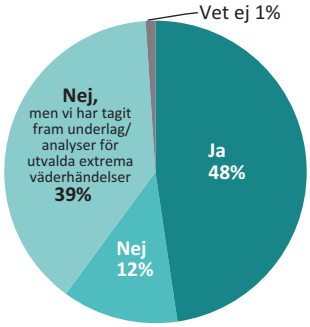

Den övergripande analysen bör innehålla olika scenarier, tidsperspektiv och sektorer

Genom att genomföra en övergripande analys kan kommunerna identifiera och förstå de potentiella risker som klimatförändringar kan medföra. Den gör det också lättare att samordna insatser och dela kunskap mellan olika delar av kommunen. Med en gemensam bild av riskerna kan kommunen ta fram en tydligare och mer effektiv plan för klimatarbetet. Det blir också lättare att lära av andra kommuner och använda deras erfarenheter. Genom att samla olika kompetenser och resurser kan kommunen möta klimatutmaningarna på ett bättre sätt. Den övergripande analysen är viktig för att fatta bra beslut och bygga en långsiktig strategi. Den hjälper kommunen att vara förberedd och anpassa sig till ett förändrat klimat. I årets undersökning förklarades övergripande analys som ett arbete där flera olika scenarier, flera olika tidsperspektiv och flera sektorer inkluderas.

Bland de kommuner som anger att de har gjort en övergripande analys av framtida klimatförändringar anger ungefär hälften att de har genomfört en egen analys utifrån de regionala analyser om framtida klimatförändringar som respektive länsstyrelse har genomfört. 35 kommuner, ungefär en tredjedel, har gjort en egen analys som inte bygger på länsstyrelsens analys. Tio kommuner har inte gjort någon egen analys utan använt länsstyrelsens analys.

Hur har ni analyserat hur kommunen kan påverkas av framtida klimatförändringar?

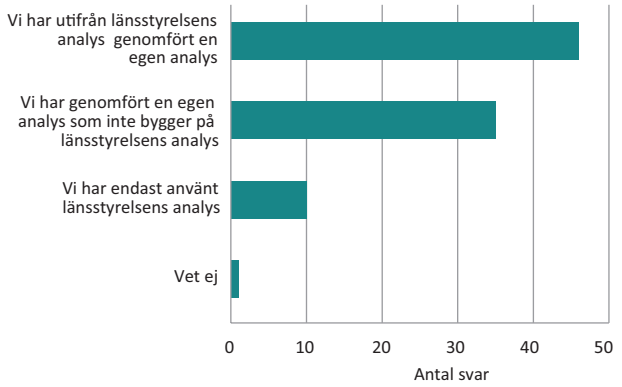

Ökad nederbörd och förändrade flöden i sjöar och vattendrag vanligast i analysen av klimatförändringar

För att få en så heltäckande bild som möjligt av hur kommunen kan komma att påverkas av klimatförändringar bör olika typer av klimatförändringar inkluderas i analysen. Kommunerna har i huvudsak inkluderat ökad nederbörd, förändrade flöden i sjöar och vattendrag och ökad temperatur. Flera kommuner har även inkluderat ras och skred, samt erosion i sina analyser.

Vilka typer av klimatförändringar har kommunen inkluderat i analysen?
(flera alternativ var möjliga att välja)

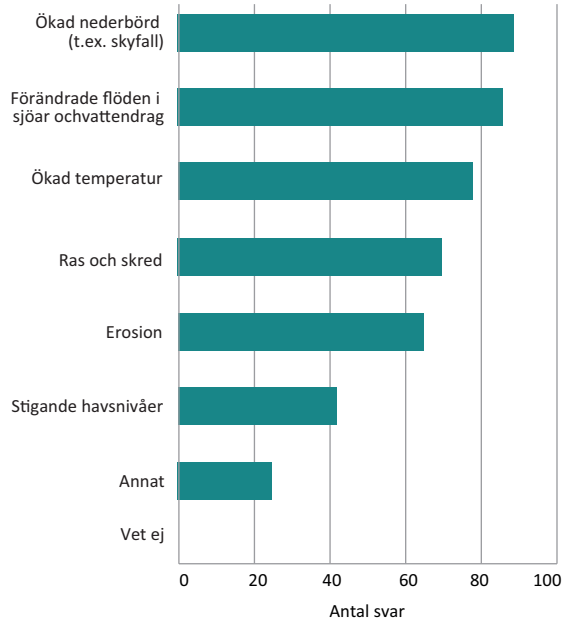

En majoritet inkluderar ett eller flera olika klimatscenarier i analysen

Klimatscenarier beskriver olika tänkbara utvecklingsvägar för framtidens klimat och bygger på olika antaganden om till exempel utsläpp av växthusgaser. En övergripande analys av hur framtida klimatförändringar kan påverka en kommun bör baseras på flera olika klimatscenarier för att ta hänsyn till olika möjliga utvecklingar och därmed inkludera en viss osäkerhet.

Drygt åtta av tio kommuner som har analyserat hur de kan påverkas av framtida klimatförändringar har använt sig av ett eller flera olika klimatscenarier. Knappt sex av tio kommuner har använt flera olika scenarier.

Har kommunen använt olika klimatscenarier i analysen?

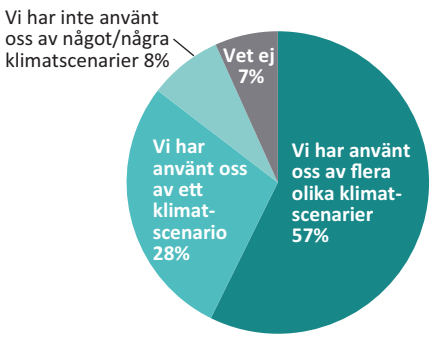

En majoritet av kommunerna tar hänsyn till ett medellångt eller långt tidsperspektiv

För att få en mer heltäckande bild av hur klimatförändringar kan påverka kommunen och vilka åtgärder som behöver vidtas så bör olika tidsperspektiv också inkluderas i analysen. Det är viktigt att ha långa tidsperspektiv i klimatanpassningsarbetet eftersom klimatförändringar sker över långa tidsperioder och är en gradvis process.

För att kunna förutse och anpassa sig till de förändringar som sker är det nödvändigt att ha ett långsiktigt perspektiv i risk- och sårbarhetsanalyser. Många klimatanpassningsåtgärder kräver också tid för planering, tillståndsprocesser, genomförande och utvärdering. Resultaten från undersökningen visar att det är vanligast att kommunen anger att de använt sig av tidsperspektivet lång sikt (vilket här är åren 2071 – 2100 eller längre). Det anger 106 kommuner. 40 kommuner anger att de använt sig av perspektivet medellång sikt.

Vilket/vilka tidsperspektiv har kommunen använt i analysen?
(flera alternativ var möjliga att välja)

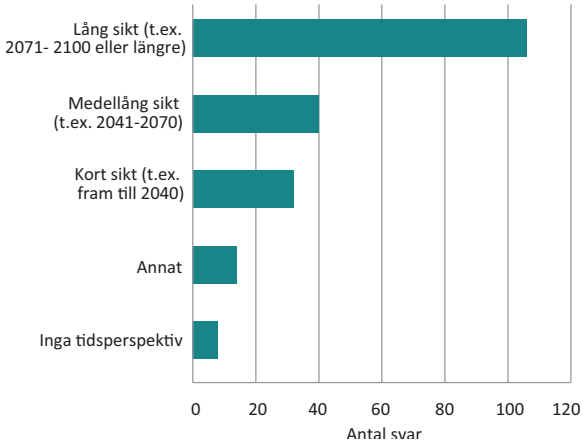

Boden, foto: Mats Engfors/Fotographic, Bodens kommun

En majoritet har analyserat hur olika sektorer kan påverkas

Många olika sektorer i samhället berörs av klimatförändringar. Det är därför viktigt att kommunen involverar dessa i sin övergripande analys. Genom att inkludera dessa är det lättare att identifiera möjligheter för samarbeten och integrerade åtgärder som kan vara mer effektiva och hållbara på lång sikt. Många av de utmaningar som uppstår till följd av klimatförändringar kräver lösningar som involverar flera sektorer.

Genom att involvera flera sektorer kan kommunen främja samordning och samarbete mellan olika aktörer och undvika dubbelarbete. Det kan leda till en mer effektiv användning av resurser. Genom att arbeta tillsammans kan kommunen också dra nytta av olika sektorers expertis och erfarenheter. Till exempel kan naturbaserade lösningar kombinera skydd mot översvämningar med ekosystemtjänster och bidra till både klimatanpassning och biologisk mångfald. Bland de kommuner som har analyserat framtida klimatförändringar anger en majoritet (95 procent) att de har analyserat hur olika sektorer kan påverkas.

Har kommunen analyserat hur olika sektorer kan påverkas?

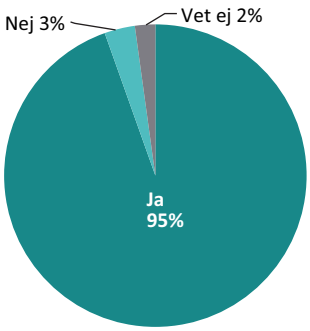

Det är vanligast att kommunerna inkluderat bebyggelse och byggnader, kommunikationer, såsom vägar, järnvägar, sjöfart och luftfart, dagvatten- och avloppssystem, hälsa samt dricksvattenförsörjning i analyserna. De kommuner som även svarat annat nämner exempelvis digital infrastruktur, natur- och kulturmiljö, samhällsviktiga verksamheter och tekniska system till människors hälsa.

Vilka sektorer ingår i analysen av hur kommunen kan påverkas av framtida klimatförändringar?

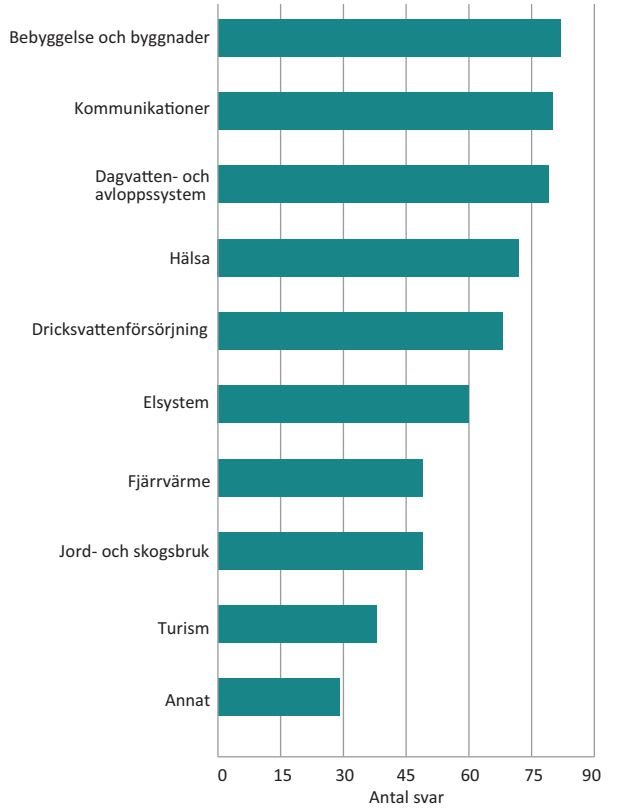

Steg 3 – identifiera anpassningsåtgärder

I det tredje steget identifieras olika möjliga åtgärder för att minska risker och sårbarheter kopplade till klimatförändringar. Det kan till exempel handla om att identifiera olika alternativ för att minska risken för översvämningar i kommunen. Genom att bedöma och prioritera olika åtgärder kan kommunerna fokusera på de mest effektiva och kostnadseffektiva lösningarna. Genom att identifiera anpassningsåtgärder kan de också utveckla strategier och handlingsplaner för att genomföra dem. Det innebär att kommunerna skapar en väg framåt för att implementera åtgärderna på ett systematiskt och strukturerat sätt.

I årets undersökning anger nästan sju av tio kommuner att de har kartlagt olika möjliga klimatanpassningsåtgärder. De kommuner som svarar nej på om de kartlagt olika möjliga klimatanpassningsåtgärder anger bland annat att de befinner sig i ett tidigt skede av klimatanpassningsarbetet, där kartläggning, analys eller framtagande av åtgärdsplaner ännu inte är färdigställda. Flera anger också att arbetet ofta sker inom olika delar av verksamheten men att en samlad, beslutad plan saknas, bland annat på grund av resursbrist.

Har kommunen identifierat och kartlagt olika möjliga klimatanpassningsåtgärder?

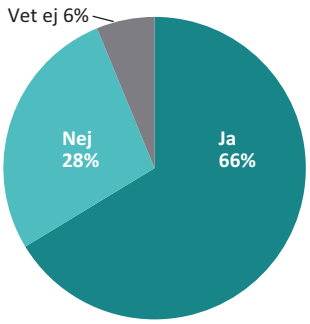

Vanligast att kommunerna har kartlagt tekniska åtgärder

De kommuner som har kartlagt olika möjliga klimatanpassningsåtgärder anger att de främst har kartlagt tekniska och administrativa åtgärder, framför allt för att hantera ökad nederbörd, förändrade flöden i sjöar och vattendrag samt ökad temperatur. Resultaten visar också att mer än sex av tio kommuner har undersökt goda exempel i andra kommuner och att ännu fler har undersökt goda exempel och rekommendationer vad gäller klimatanpassningsåtgärder från myndigheter och andra aktörer.

Vilka typer av åtgärder har kommunen kartlagt?

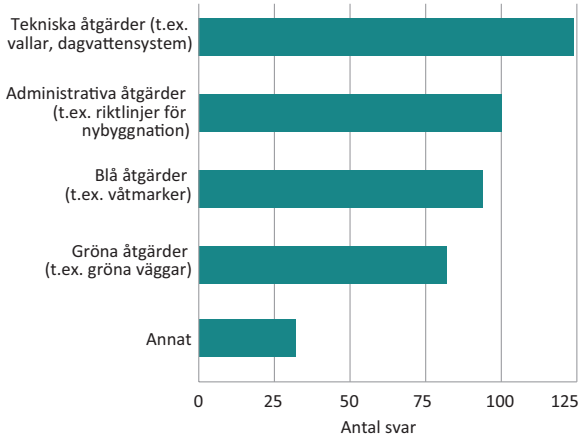

Har kommunen undersökt goda exempel i andra kommuner vad gäller anpassningsåtgärder?

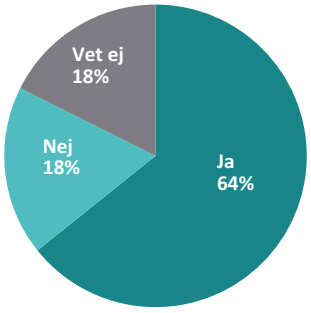

Steg 4 – välja anpassningsåtgärder

För att kunna välja ut och prioritera åtgärder behöver de identifierade anpassningsåtgärderna bedömas. Det görs i det fjärde steget i EU:s klimatanpassningsverktyg. Utvärdering av lämpliga klimatanpassningsåtgärder bidrar till att förbättra kommunernas anpassningsförmåga. Genom att utvärdera åtgärdernas resultat och effekter kan kommunerna identifiera områden där ytterligare anpassningar behövs eller där åtgärderna behöver justeras för att möta förändrade förutsättningar och behov.

Knappt hälften av kommunerna har bedömt och utvärderat klimatanpassningsåtgärder

Resultatet från undersökningen visar att nästan hälften av kommunerna har bedömt och utvärderat enstaka eller flera olika klimatanpassningsåtgärder. Det är vanligast att dessa kommuner har utvärderat en eller flera klimatanpassningsåtgärder för att minska sårbarheten för ökad nederbörd, samt för förändrade flöden i sjöar och vattendrag. Flest kommuner anger att utvärderingen har genomförts av interna eller externa experter och drygt hälften svarar att de bedömt vissa åtgärder som prioriterade.

Har kommunen bedömt och utvärderat olika klimatanpassningsåtgärder?

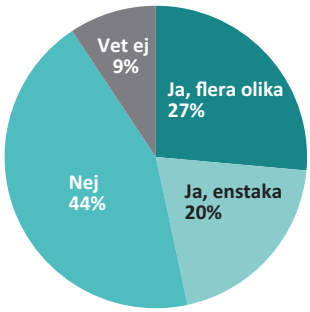

Av de kommuner som inte har utvärderat några åtgärder anger de flesta att de ännu inte kommit så långt i sitt klimatanpassningsarbete. Flera anger att arbetet pågår i varierande grad men att det saknar systematisk planering, prioritering och utvärdering, främst på grund av resursbrist och andra organisatoriska utmaningar.

Vanligast att kommunerna har utvärderat tekniska åtgärder

De kommuner som har utvärderat enstaka eller flera olika åtgärder har i huvudsak utvärderat olika tekniska åtgärder, såsom till exempel vallar och dagvattensystem. Det anger nästan hälften av dessa kommuner.

Ungefär en tredjedel av kommunerna anger att de har utvärderat blå åtgärder, såsom till exempel våtmarker och administrativa åtgärder, såsom till exempel riktlinjer för nybyggnation.

Vilken typ av åtgärder har kommunen utvärderat?
(flera svarsalternativ var möjliga att välja)

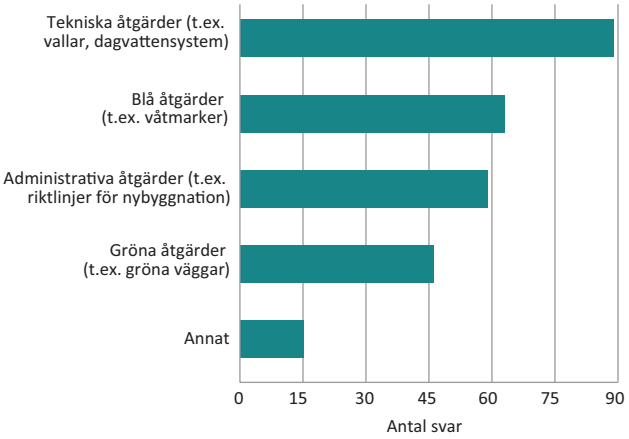

Steg 5 – genomföra klimatanpassningsåtgärder

Det femte steget i klimatanpassningsprocessen innebär att åtgärderna genomförs. Ett viktigt medel för detta är handlingsplaner som anger vad som behöver göras. Handlingsplanerna kan arbetas fram som separata strategiska dokument eller som integrerade delar av den regionala och kommunala klimatanpassningsstrategin.

Drygt sju av tio kommuner anger att de har genomfört klimatanpassningsåtgärder. Dessa har framförallt finansierats genom ordinarie budget, statliga bidrag och/eller VA-taxa eller andra avgifter. De kommuner som anger att de inte genomfört klimatanpassningsåtgärder anger bland annat att det beror på att de ännu inte har kommit igång med genomförandet eller endast har genomfört enstaka åtgärder.

Har kommunen genomfört klimatanpassningsåtgärder?

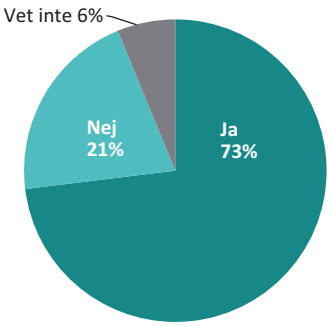

Det är något vanligare att kustkommuner genomfört klimatanpassningsåtgärder jämfört med inlandskommuner. Nästan åtta av tio, jämfört med sju av tio, kustkommuner anger detta.

Det är dock små skillnader mellan de olika kommungrupperna, storstäder och storstadsnära kommuner, större städer och kommuner nära större stad samt mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner svarar alla ungefär lika.

Har kommunen genomfört klimatanpassningsåtgärder?

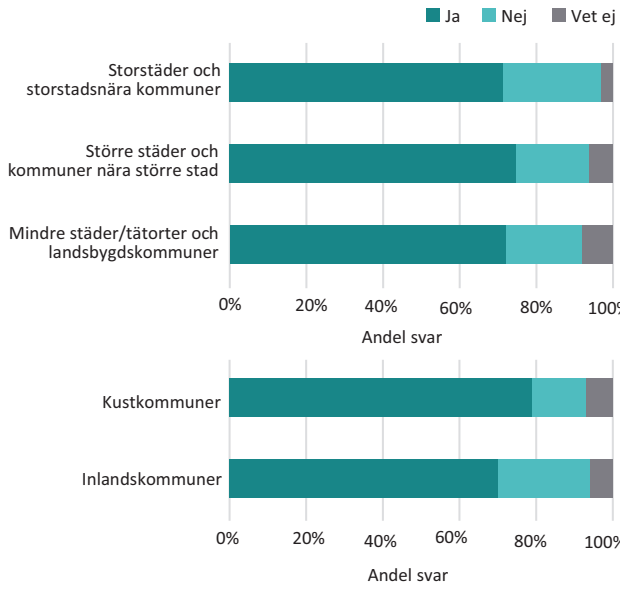

Handlingsplaner för genomförandet av klimatanpassningsåtgärder preciserar exempelvis ansvarsfördelning, tidplaner och resursåtgång vilket kan underlätta ett systematiskt genomförande av åtgärder. Fyra av tio kommuner anger att de har tagit fram, eller håller på att ta fram, en handlingsplan för genomförandet av klimatanpassningsåtgärder.

Strykjärnet i Norrköping, bild: Norrköpings kommun

Har kommunen tagit fram en handlingsplan/handlingsplaner för genomförande av klimatanpassningsåtgärder?

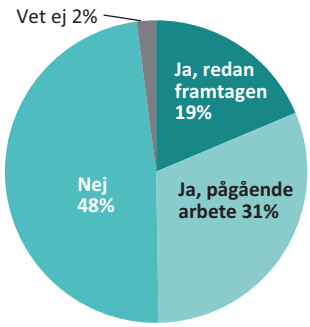

En majoritet har integrerat klimatanpassningsarbetet i befintliga processer

Drygt åtta av tio kommuner anger att de har integrerat klimatanpassningsarbetet i befintliga processer som till exempel den kommunala planprocessen och risk- och sårbarhetsanalyser.

Har kommunen integrerat klimatanpassningsarbetet i befintliga processer

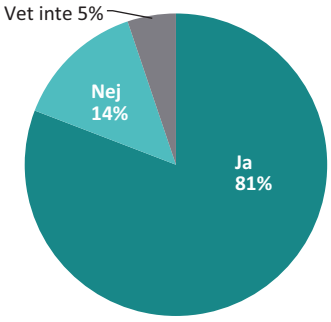

De kommuner som anger att de har integrerat klimatanpassningsarbetet i befintliga processer har framförallt integrerat arbetet i detaljplanering, översiktsplanering och i risk- och sårbarhetsanalyser. Många kommuner har också integrerat klimatanpassningsarbetet i sina vatten- och avloppsplaner och dagvattenstrategier. Kommuner som anger annat nämner till exempel vattentjänstplaner och kontinuitets- och beredskapsplaner.

I vilka processer har kommunen integrerat klimatanpassningsarbetet?
(flera svarsalternativ var möjliga att välja)

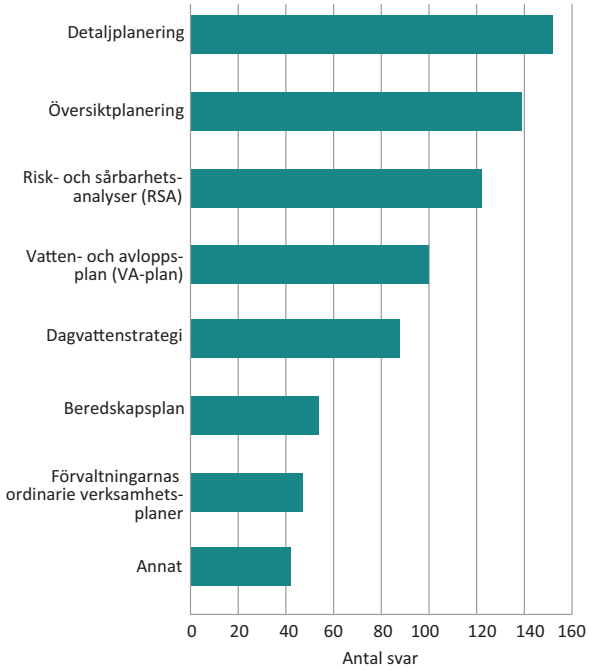

Steg 6 – följa upp och utvärdera

Det sjätte steget innebär att övervaka, följa upp och utvärdera klimatanpassningsarbetet. Genom att följa upp och utvärdera klimatanpassningsarbetet kan kommunerna bedöma hur effektivt arbetet har varit och vilka framsteg som har gjorts. Utvärderingen visar om de implementerade åtgärderna har uppnått sina avsedda resultat och om de har bidragit till att öka samhällets motståndskraft mot klimatförändringar.

Utvärdering av klimatanpassningsarbetet bidrar även till kunskapsutbyte, lärande och att kommunerna kan identifiera och dela bästa praxis med länsstyrelser och andra kommuner. Genom utvärderingen går det också att identifiera forsknings- och utvecklingsbehov som kan förbättra framtidens klimatanpassningsåtgärder. Drygt fyra av tio kommuner anger att de arbetar med uppföljning och utvärdering av sitt klimatanpassningsarbete.

Följer kommunen upp och utvärderar klimatanpassningsarbete?

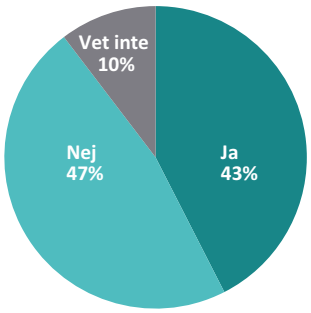

Uppföljningen och utvärderingen av klimatanpassningsarbetet sker framförallt genom att följa upp genomförandet av klimatanpassningsåtgärder och/eller handlingsplanen/handlingsplanerna för genomförandet av åtgärderna.

Vad följer kommunen upp i klimatanpassningsarbetet?
(Flera alternativ var möjliga att välja)

Resultat och rekommendationer

Denna sammanställning presenterar viktiga resultat och rekommendationer från 2025 års undersökning av svenska kommuners klimatanpassningsarbete. Med utgångspunkt i EU:s modell – från etablering till uppföljning – belyser vi både framgångsfaktorer och vanliga utmaningar. Rekommendationerna ger konkreta förslag för hur kommuner kan stärka sitt arbete och gå från punktinsatser till långsiktig och integrerad klimatanpassning.

Fyr i Varberg, foto: Helena Silvertid, Mostphoto

Resultat

STEG 1 – etablera klimatanpassningsarbetet

- Att över 90 procent av de svarande kommunerna uppger att de arbetar med klimatanpassning är i grunden positivt. Samtidigt visar kartläggningen att detta arbete ofta saknar tydlig struktur eller strategisk förankring. Utan en definierad arbetsmodell eller ansvarsfördelning finns en risk att klimatanpassning reduceras till punktinsatser snarare än ett långsiktigt, integrerat åtagande.
- Endast 42 samt 44 procent av kommunerna har avsatt särskilda personella respektive finansiella resurser till klimatanpassning. Det innebär att arbetet ofta får bedrivas inom ramen för befintliga arbetsuppgifter, vilket gör det svårt att bygga upp kunskap, ansvar och kontinuitet över tid. Särskilt mindre kommuner riskerar att hamna i ett underläge då de ofta har lägre administrativ kapacitet.
- I 71 procent av kommunerna finns ett formellt politiskt beslut om att arbeta med klimatanpassning. Detta är avgörande för att skapa legitimitet, mandat och möjlighet till prioritering i budget- och planeringsprocesser. Dock varierar graden av politisk förankring mellan olika kommuntyper – större kommuner har i regel större kapacitet att initiera och bära sådana beslut.
- Endast 45 procent av kommunerna har formulerat specifika mål för sitt klimatanpassningsarbete. Utan tydliga mål saknas en gemensam riktning, vilket försvårar prioritering, ansvarsfördelning och uppföljning. Mål fungerar även som kommunikationsverktyg internt och externt – för att visa ambition, mobilisera engagemang och skapa transparens.

STEG 2 – identifiera risker och sårbarheter

- Många kommuner har gjort analyser av hur de påverkats av tidigare extrema väderhändelser, vilket hjälper till att skapa lokal förståelse för klimatrelaterade sårbarheter. Samtidigt har över 80 procent genomfört analyser baserade på klimatscenarier, vilket tyder på en vilja att arbeta proaktivt snarare än reaktivt. Kvaliteten och omfattningen på dessa analyser varierar dock kraftigt mellan kommunerna.
- Flertalet kommuner lutar sig mot regionala klimatanalyser från länsstyrelsen, vilket är en viktig kunskapsresurs. Dock visar kartläggningen att endast ett mindre antal kommuner kompletterar detta med egna, lokalt förankrade analyser, såsom detaljerade översvämningskarteringar – vilket kan innebära att platsbundna risker, behov och sårbarheter inte fångas upp tillräckligt väl.
- Att majoriteten av kommunerna inkluderar flera klimatscenarier och långa tidshorisonter i sina analyser är mycket positivt. Det visar att klimatanpassningsarbetet i ökande grad bygger på förståelse för att klimatförändringar är långsamma men ihållande processer som kräver framsynthet och robust planering.
- Kommunerna inkluderar ofta fysisk infrastruktur, vatten- och avloppssystem, hälsa och vattenförsörjning i sina riskanalyser. Men sociala dimensioner, kulturmiljöer, och digital infrastruktur analyseras mer sällan. Dessa aspekter är centrala för att förstå klimatförändringars bredare samhällseffekter, och för att kunna planera för social rättvisa och resiliens.

STEG 3 – identifiera anpassningsåtgärder

- 66 procent av kommunerna har identifierat möjliga klimatanpassningsåtgärder. Dock framkommer det att många saknar en övergripande strategi eller plan för genomförande, vilket leder till att åtgärder ofta förblir oprioriterade eller genomförs fragmenterat.
- Det är tydligt att tekniska lösningar, såsom förstärkning av dagvattensystem och byggande av vallar, dominerar, men innebär också att man riskerar att förbise lösningar som bygger på ekosystemens funktioner eller som hanterar sociala dimensioner av sårbarhet.
- Naturbaserade, organisatoriska och sociala åtgärder används i mindre utsträckning trots att de ofta ger större långsiktig robusthet och bredare samhällsnytta. Dessa åtgärder kräver ofta sektorsöverskridande samverkan, vilket ställer högre krav på styrning och kapacitet.
- 64 procent av kommunerna har sökt inspiration från andra kommuners arbete eller myndigheters rekommendationer. Det visar att det finns en vilja till kunskapsdelning, men även ett behov av strukturer som gör det lättare att översätta andras erfarenheter till den egna lokala kontexten.

>>>

Norra Djurgårdsstaden, bild: Jansin & Hammarling

STEG 4 – välja anpassningsåtgärder

- Mindre än hälften av kommunerna har genomfört en systematisk utvärdering av klimatanpassningsåtgärder. Det innebär att flera kommuner väljer eller genomför åtgärder utan att ha analyserat deras effekt, kostnad eller sociala konsekvenser – vilket riskerar ineffektivitet och låg träffsäkerhet.
- Tekniska åtgärder är de som utvärderas mest, sannolikt eftersom de är lättare att kvantifiera och följer traditionell kommunal investeringslogik. Däremot saknas ofta uppföljning av mer komplexa insatser som handlar om beteendeförändring, planeringsriktlinjer eller samverkan.
- Många kommuner anger att de inte har utvärderat åtgärder på grund av brist på resurser, tid eller kompetens. Detta pekar på behovet av stödstrukturer som möjliggör prioritering och utvärdering även i resursbegränsade organisationer.

STEG 5 – genomföra klimatanpassningsåtgärder

- Att 73 procent av kommunerna har genomfört någon form av klimatanpassningsåtgärd visar att arbetet inte bara stannar vid planering. Samtidigt saknar många en tydlig strategi för hur åtgärder ska prioriteras, fördelas eller följas upp – vilket riskerar att insatser blir punktvisa snarare än systematiska.
- Endast 40 procent har tagit fram eller arbetar med handlingsplaner för genomförandet av åtgärder. Utan sådana styrdokument saknas ofta tydliga beslut om ansvarsfördelning, tidplaner och resurstilldelning, vilket minskar chanserna att åtgärder genomförs effektivt eller i rätt ordning.
- Drygt 80 procent av kommunerna har integrerat klimatanpassning i planerings- och styrdokument som översiktsplaner, vatten- och avloppsplaner och risk- och sårbarhetsanalyser. Detta är en viktig framgångsfaktor eftersom det stärker kontinuitet, säkerställer koppling till andra samhällsmål och bidrar till institutionalisering av klimatarbetet.

STEG 6 – följa upp och utvärdera

- Endast drygt 40 procent av kommunerna anger att de arbetar med att följa upp och utvärdera sitt klimatanpassningsarbete. Detta begränsar möjligheten att dra lärdomar, anpassa strategier och visa på resultat – vilket i sin tur kan påverka både legitimitet och finansiering.
- Uppföljningen fokuserar ofta på om åtgärderna har genomförts enligt plan snarare än på vilken effekt de haft på sårbarhet. Utan effektanalys blir det svårt att veta om resurser använts på rätt sätt eller om nya åtgärder behövs.
- Det saknas ofta definierade indikatorer, metoder och rutiner för systematisk uppföljning. Resultatet blir att uppföljningen ofta sker sporadiskt och blir personberoende – snarare än en del av en lärande organisation.
- Bristen på uppföljning och dokumentation gör det svårt för kommuner att jämföra resultat, identifiera goda exempel eller sprida lärdomar vidare. Detta är särskilt problematiskt för mindre kommuner som skulle kunna dra stor nytta av andras kunskap men saknar resurser att själva genomföra omfattande analyser.

Rekommendationer

STEG 1 –etablera klimatanpassningsarbetet

Ett etablerat klimatanpassningsarbete kräver mer än ett allmänt engagemang – det förutsätter tydlig politisk förankring, en organisatorisk struktur och tilldelade resurser. Många kommuner uppger att de arbetar med klimatanpassning, men saknar samtidigt formella beslut, mål eller budgetposter kopplade till arbetet. Detta gör att klimatanpassning riskerar att bedrivas fragmenterat eller bli beroende av enskilda eldsjälar. Ett första steg är därför att säkra ett politiskt beslut som ger mandat åt förvaltningen. Kommunen bör också formulera övergripande mål som kan vägleda verksamheter och skapa en grund för uppföljning. Genom att avsätta särskilda personella och finansiella resurser – även i liten skala – skapas kontinuitet, ansvarsfördelning och en tydlig plattform för samordning.

STEG 2 – identifiera risker och sårbarheter

En grundläggande förutsättning för effektiv klimatanpassning är att kommunerna förstår vilka klimatrelaterade risker de står inför – både historiskt och i framtiden. Även om många kommuner använder länsstyrelsens analyser som stöd, är det avgörande att komplettera detta material med lokalt anpassade tolkningar och egna scenarier, såsom detaljerade översvämningskarteringar.

Kommuner behöver arbeta med flera tidsperspektiv (kort, medel och lång sikt) samt flera möjliga klimatscenarier för att ta höjd för osäkerhet. Det är också viktigt att analysera hur olika sektorer påverkas – inte bara fysiska strukturer som vägar och byggnader, utan även samhällsviktig service, hälsa och sociala aspekter. Genom att inkludera olika förvaltningar tidigt i analysen kan kommunen identifiera tvärgående sårbarheter och samordna sitt framtida arbete.

STEG 3 – identifiera anpassningsåtgärder

När riskerna är kända måste kommunerna gå vidare med att identifiera konkreta åtgärder. Här uppstår ofta en snedfördelning: tekniska lösningar kartläggs i hög utsträckning, medan organisatoriska, naturbaserade eller sociala lösningar kartläggs i mindre omfattning. En robust klimatanpassningsstrategi kräver en bred verktygslåda – från översvämningsskydd till riktlinjer för planering och invånardialog.

Kommunerna bör ta fram en samlad åtgärdskatalog där varje åtgärd kopplas till identifierade risker, mål och ansvariga aktörer. Det är också viktigt att kommunerna arbetar aktivt med att lära av andra – exempelvis genom att följa upp och anpassa goda exempel från liknande kommuntyper eller geografiska förhållanden. Detta kräver stödjande strukturer, så att lärandet inte stannar vid inspiration utan leder till konkret implementering.

STEG 4 – välja anpassningsåtgärder

Alla åtgärder är inte lika effektiva, genomförbara eller relevanta i varje kontext. Därför behöver kommunerna utveckla metoder för att bedöma och prioritera mellan olika klimatanpassningsåtgärder. Sådana bedömningar bör väga in kostnadseffektivitet, påverkan på sårbarhet, synergier med andra mål och robusthet under olika scenarier. Det är viktigt att också väga in mjukare, systemförändrande insatser. En åtgärd som sällan övervägs är att avstå från nyproduktion i ett område. Härigenom kan behovet av åtgärder undvikas vilket är den billigaste klimatanpassningen. För att stärka beslutsfattandet bör kommunen ta fram prioriteringskriterier, gärna förankrade i politiken, samt involvera både intern och extern expertis. Dokumentation av varför vissa åtgärder väljs före andra är också viktigt – inte bara för transparens, utan för att möjliggöra uppföljning och lärande över tid.

STEG 5 – genomföra klimatanpassningsåtgärder

För att klimatanpassning ska leda till faktisk förändring krävs att identifierade åtgärder också genomförs – med resurser, tidsramar och ansvarsfördelning. En viktig komponent är att ta fram handlingsplaner där det framgår vad som ska göras, när och av vem. Sådana planer fungerar som ett styrdokument och underlättar samordning över förvaltningsgränser. Genomförandet påverkas också starkt av tillgång till resurser.

Klimatanpassning bör ses som en naturlig del av den ordinarie budgetprocessen. En viktig framgångsfaktor är att integrera klimatanpassning i befintliga kommunala planeringsprocesser – till exempel i översiktsplaner, detaljplaner, vattenplaner och beredskapsplaner. Detta ökar träffsäkerheten, minskar dubbelarbete och stärker åtgärdernas långsiktiga effekt.

STEG 6 – följa upp och utvärdera

Utan systematisk uppföljning riskerar klimatanpassning att bli en punktinsats snarare än ett lärande och föränderligt system. Kommunerna behöver utveckla strukturer för att följa upp både genomförandet av åtgärder och deras faktiska effekter. Det innebär att man inte enbart bör mäta om något blivit gjort, utan även om det minskat sårbarheten eller ökat motståndskraften. För detta krävs indikatorer som är anpassade till lokal kontext och tillgängliga data. Uppföljning bör kopplas till målformuleringarna i steg 1 och bli en integrerad del av beslutsprocessen, snarare än ett fristående moment. Genom att dokumentera erfarenheter och dela lärdomar – både internt och med andra kommuner – kan klimatanpassningsarbetet gradvis förbättras och bidra till en starkare samlad motståndskraft mot klimatförändringar. ■

Så här gjordes undersökningen

Enkätundersökningen genomfördes den 7 februari till 26 mars 2025 och skickades ut till alla Sveriges 290 kommuner. Totalt svarade 193 kommuner på enkäten.

Frågorna utgår från det verktyg för klimatanpassningsarbete, the Adaptation Support Tool[4], som lanserades i samband med att EU-kommissionen presenterade EU:s strategi för klimatanpassning år 2013. Verktyget syftar till att underlätta ett systematiskt klimatanpassningsarbete och kan vara ett viktigt stöd för kommunerna.

Verktyget visar hur klimatanpassningsarbetet kan genomföras i sex steg. Det är av största vikt att kommunernas klimatanpassningsarbete görs systematiskt eftersom det är ett komplext arbete som involverar flera sektorer och ansvarsområden. Det första steget handlar om att etablera det interna arbetet och skapa en process för klimatanpassningsarbetet. I steg två analyseras hur kommunen kan påverkas av framtida klimatförändringar. Steg tre fokuserar på att identifiera olika alternativ vad gäller klimatanpassningsåtgärder. I steg fyra utvärderas olika alternativ och anpassningsåtgärder väljs ut och prioriteras. Steg fem handlar om att genomföra åtgärder. Slutligen handlar steg sex om att följa upp och utvärdera klimatanpassningsarbetet.

Jämförelse och ranking

Frågorna i enkätundersökningen är indelade i sex block som bygger på de sex olika stegen i klimatanpassningsarbetet. I enkätundersökningen 2025 har det tillkommit frågor om detaljerade översvämningskarteringar. Under tidigare undersökningar har även tidsperspektiven uppdaterats.

Enkätundersökningarna 2019 och 2021 hade några mindre förändringar jämfört med enkätundersökningarna 2017 och tidigare år. I stort är annars frågebatteriet detsamma för att möjliggöra jämförelse över flera år.

Enkätundersökningen bygger på självskattning, det vill säga kommunerna har själva bedömt hur långt de har kommit i sitt klimatanpassningsarbete. Kommunernas svar i enkätundersökningen har summerats och poängsatts. Resultaten från undersökningen har sedan legat till grund för en jämförelse och rankning av kommunernas klimatanpassningsarbete. I rapporten ”Klimatanpassning 2025 - Så långt har Sveriges kommuner kommit” (C10080) ges en mer utförlig beskrivning av enkätundersökningen, kommunernas resultat, poängsättningen och rankningen.

4) EU-kommissionen, 2013a, Commission Staff Working Document, Guidelines on Developing Adaptation Strategies, Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, an EU Strategy on Adaptation to Climate Change, SWD (2013) 134 final, Bryssel. EU-kommissionen, 2013b, Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, an EU Strategy on Adaptation to Climate Change, COM (2013) 216 final, Bryssel. EU-kommissionen, 2015, The Urban Adaptation Support Tool, http://climate-adapt.eea.europa.eu/tools/urban-ast/step-0-0. (2015-04-08)

Stockholm/Liljeholmen, foto Andrea Hallencreutz/IVL

Fakta om EU-kommissionens verktyg för klimatanpassning

Frågorna i enkäten utgår från de sex stegen i EU-kommissionens verktyg för klimatanpassning. Nedan följer några exempel på frågor som kommunerna svarade på kopplade till de olika stegen i arbetsprocessen.

STEG 1 – etablera anpassningsarbetet

- Har det fattats beslut i kommunfullmäktige eller i kommunstyrelse om att ni ska arbeta med klimatanpassning?
- Är någon huvudansvarig för kommunens klimatanpassningsarbete?

STEG 2 – risker och sårbarheter

- Har ni gjort en övergripande analys över hur kommunen kan påverkas av framtida klimatförändringar?
- Har ni identifierat de områden och sektorer som är mest sårbara för klimatförändringar i kommunen?

STEG 3 – identifiera anpassningsåtgärder

- Har ni kartlagt olika möjliga klimatanpassningsåtgärder?
- Har ni undersökt goda exempel i andra kommuner?

STEG 4 – välja anpassningsåtgärder

- Har ni utvärderat olika klimatanpassningsåtgärder?
- Har ni prioriterat och valt ut vissa anpassningsåtgärder?

STEG 5 – genomföra klimatanpassningsåtgärder

- Har ni genomfört klimatanpassningsåtgärder?
- Har ni integrerat klimatanpassningsarbetet i befintliga processer t.ex. planprocessen och risk- och sårbarhetsanalyser?

STEG 6 – följa upp och utvärdera

- Följer ni upp och utvärderar ert klimatanpassningsarbete?
- Vad följer ni upp och utvärderar i ert klimatanpassningsarbete?

Rankinglista över alla kommuner som svarat

Resultatordning

Plac.	Kommun	Poäng	Plac.	Kommun	Poäng	Plac.	Kommun	Poäng	Plac.	Kommun	Poäng
1*	Norrköping*	33 (33)	48	Upplands-Bro	25,5 (9,5)	98	Hjo	16 (5,5)	151	Berg	9,5
2	Boden	33 (33)	52	Landskrona	25 (27,5)	98	Sigtuna	16 (16,5)	151	Hammarö	9,5 (12)
3	Helsingborg	32,5 (31)	52	Tierp	25 (23,5)	103	Sjöbo	15,5	153	Borlänge	9 (8)
3	Kristianstad	32,5 (31,5)	54	Gotland	24,5 (12)	103	Vara	15,5 (23,5)	153	Grums	9 (13)
3	Linköping	32,5 (31)	54	Hultsfred	24,5 (15,5)	105	Gislaved	15 (22,5)	153	Lysekil	9 (15,5)
3	Lomma	32,5 (32,5)	54	Skellefteå	24,5 (23,5)	105	Hallstahammar	15 (8)	153	Ragunda	9
7	Arvika	32 (31)	54	Solna	24,5 (24,5)	105	Kungälv	15 (4)	153	Uppvidinge	9 (0)
7	Göteborg	32 (31)	54	Växjö	24,5 (24)	105	Vaggeryd	15 (11)	153	Vårgårda	9 (10)
7	Stockholm	32 (28,5)	59	Eslöv	24	105	Vaxholm	15 (15)	159	Avesta	8,5 (7)
10	Botkyrka	31,5 (30,5)	59	Härnösand	24 (25)	110	Alvesta	14,5 (17,5)	159	Perstorp	8,5
10	Stenungsund	31,5 (30,5)	59	Lidingö	24 (23,5)	110	Aneby	14,5 (8,5)	159	Åmål	8,5 (8)
10	Trosa	31,5 (27)	59	Nacka	24 (24,5)	110	Enköping	14,5	162	Degerfors	8
10	Vetlanda	31,5 (27)	63	Norrtälje	23,5 (4,5)	110	Höganäs	14,5 (12)	162	Eda	8
14	Danderyd	31 (30,5)	63	Tranås	23,5 (10,5)	114	Torsås	14 (15,5)	162	Köping	8 (3)
14	Gävle	31 (31,5)	63	Värnamo	23,5 (19,5)	115	Flen	13,5 (8,5)	165	Fagersta	7,5
16	Habo	30,5 (31)	63	Örebro	23,5 (26)	115	Nykvarn	13,5 (17)	165	Norberg	7,5
16	Järfälla	30,5 (28)	63	Österåker	23,5 (24,5)	115	Nyköping	13,5 (10,5)	165	Olofström	7,5 (12,5)
16	Lerum	30,5 (30,5)	68	Kungsbacka	23 (22)	115	Sundbyberg	13,5	168	Herrljunga	7 (6)
16	Lund	30,5 (30)	68	Mora	23 (11)	119	Bromölla	13	168	Härryda	7 (5)
16	Malmö stad	30,5 (29,5)	68	Åtvidaberg	23 (16,5)	119	Eksjö	13 (11)	168	Kil	7 (21)
16	Piteå	30,5 (30,5)	71	Sollentuna	22,5 (20)	119	Karlskrona	13 (11,5)	168	Torsby	7 (4,5)
16	Trelleborg	30,5 (30)	71	Strömsund	22,5	119	Töreboda	13	168	Älvsbyn	7 (7)
16	Uppsala	30,5 (23)	71	Svalöv	22,5 (6,5)	123	Falkenberg	12,5 (14)	173	Klippan	6,5 (11,5)
16	Västerås	30,5 (28)	74	Hudiksvall	22 (9)	123	Färgelanda	12,5 (9)	173	Åre	6,5 (5)
25	Simrishamn	30 (29)	74	Kävlinge	22 (17)	123	Osby	12,5 (9)	175	Hagfors	6
25	Söderhamn	30 (30,5)	76	Gällivare	21,5 (16)	123	Tranemo	12,5 (17,5)	176	Kumla	5,5
25	Västervik	30 (29,5)	76	Mariestad	21,5 (25,5)	127	Hörby	12 (5,5)	176	Säter	5,5 (1)
28	Borås	29,5 (25,5)	76	Uddevalla	21,5 (25,5)	127	Lessebo	12	178	Tibro	5
28	Kalmar	29,5	79	Uppl. Väsby	21 (21)	127	Partille	12 (10)	179	Strömstad	4,5
28	Karlstad	29,5 (30)	80	Arboga	20,5 (15,5)	127	Trollhättan	12 (8)	180	Filipstad	4
28	Lidköping	29,5 (17,5)	80	Höör	20,5 (14)	131	Bollnäs	11,5 (20,5)	180	Sala	4
28	Skövde	29,5	80	Jönköping	20,5 (13)	131	Hedemora	11,5	180	Sollefteå	4
28	Vallentuna	29,5 (18)	83	Munkfors	20 (11,5)	131	Hofors	11,5	180	Timrå	4 (7)
34	Mölndal	28,5 (24)	83	Sölvesborg	20 (21,5)	131	Nynäshamn	11,5 (15,5)	180	Tjörn	4
35	Ängelholm	28 (27,5)	83	Vingåker	20	131	Ockelbo	11,5	185	Åstorp	3,5 (9,5)
36	Laholm	27,5 (21,5)	86	Båstad	19,5 (19)	131	Ulricehamn	11,5 (19,5)	186	Gnesta	3 (2,5)
36	Södertälje	27,5 (30,5)	86	Ljungby	19,5 (15,5)	137	Ekerö	11 (11,5)	186	Salem	3 (3,5)
38	Halmstad	27 (24)	88	Heby	19 (11)	137	Kalix	11 (5,5)	186	Söderköping	3
38	Strängnäs	27	88	Ludvika	19 (18)	137	Ronneby	11 (2)	189	Vilhelmina	2
38	Värmdö	27 (15,5)	90	Nordanstig	18,5 (6,5)	140	Bjuv	10,5	190	Härjedalen	1,5 (7)
38	Östersund	27 (26)	91	Munkedal	18	140	Burlöv	10,5 (21,5)	191	Skinnskatteb.	1
42	Ystad	26,5 (26)	91	Tyresö	18 (15,5)	140	Håbo	10,5 (7,5)	192	Mark	0,5 (15,5)
43	Falun	26	93	Katrineholm	17 (19)	140	Staffanstorp	10,5 (10,5)	193	Nordmaling	0
43	Götene	26 (30,5)	94	Borgholm	16,5	140	Svedala	10,5 (16,5)			
43	Luleå	26 (18,5)	94	Mullsjö	16,5 (18)	140	Örnsköldsvik	10,5 (21,5)			
43	Storuman	26 (9,5)	94	Mörbylånga	16,5 (28,5)	146	Karlskoga	10 (5,5)			
43	Umeå	26 (31)	94	Nybro	16,5 (20,5)	146	Knivsta	10 (11)			
48	Huddinge	25.5 (19)	98	Ale	16 (10.5)	146	Varberg	10 (4)			
48	Leksand	25,5	98	Falköping	16 (18.5)	146	Vänersborg	10			
48	Sandviken	25.5 (11)	98	Haninge	16 (22)	146	Östhammar	10			

*Utslagsfrågor har använts för att utse vinnaren, () = tidigare poäng

Rankinglista över alla kommuner som svarat

Bokstavsordning

Plac.	Kommun	Poäng	Plac.	Kommun	Poäng	Plac.	Kommun	Poäng	Plac.	Kommun	Poäng
98	Ale	16 (10,5)	131	Hofors	11,5	94	Mörbylånga	16,5 (28,5)	168	Torsby	7 (4,5)
110	Alvesta	14,5 (17,5)	48	Huddinge	25,5 (19)	59	Nacka	24 (24,5)	114	Torsås	14 (15,5)
110	Aneby	14,5 (8,5)	74	Hudiksvall	22 (9)	165	Norberg	7,5	123	Tranemo	12,5 (17,5)
80	Arboga	20,5 (15,5)	54	Hultsfred	24,5 (15,5)	90	Nordanstig	18,5 (6,5)	63	Tranås	23,5 (10,5)
7	Arvika	32 (31)	140	Håbo	10,5 (7,5)	193	Nordmaling	0	16	Trelleborg	30,5 (30)
159	Avesta	8,5 (7)	190	Härjedalen	1,5 (7)	1*	Norrköping*	33 (33)	127	Trollhättan	12 (8)
151	Berg	9,5	59	Härnösand	24 (25)	63	Norrtälje	23,5 (4,5)	10	Trosa	31,5 (27)
140	Bjuv	10,5	168	Härryda	7 (5)	94	Nybro	16,5 (20,5)	91	Tyresö	18 (15,5)
2	Boden	33 (33)	110	Höganäs	14,5 (12)	115	Nykvarn	13,5 (17)	119	Töreboda	13
131	Bollnäs	11,5 (20,5)	127	Hörby	12 (5,5)	115	Nyköping	13,5 (10,5)	76	Uddevalla	21,5 (25,5)
94	Borgholm	16,5	80	Höör	20,5 (14)	131	Nynäshamn	11,5 (15,5)	131	Ulricehamn	11,5 (19,5)
153	Borlänge	9 (8)	16	Järfälla	30,5 (28)	131	Ockelbo	11,5	43	Umeå	26 (31)
28	Borås	29,5 (25,5)	80	Jönköping	20,5 (13)	165	Olofström	7,5 (12,5)	79	Uppl. Väsby	21 (21)
10	Botkyrka	31,5 (30,5)	137	Kalix	11 (5,5)	123	Osby	12,5 (9)	48	Upplands-Bro	25,5 (9,5)
119	Bromölla	13	28	Kalmar	29,5	127	Partille	12 (10)	16	Uppsala	30,5 (23)
140	Burlöv	10,5 (21,5)	146	Karlskoga	10 (5,5)	159	Perstorp	8,5	153	Uppvidinge	9 (0)
86	Båstad	19,5 (19)	119	Karlskrona	13 (11,5)	16	Piteå	30,5 (30,5)	105	Vaggeryd	15 (11)
14	Danderyd	31 (30,5)	28	Karlstad	29,5 (30)	153	Ragunda	9	28	Vallentuna	29,5 (18)
162	Degerfors	8	93	Katrineholm	17 (19)	137	Ronneby	11 (2)	103	Vara	15,5 (23,5)
162	Eda	8	168	Kil	7 (21)	180	Sala	4	146	Varberg	10 (4)
137	Ekerö	11 (11,5)	173	Klippan	6,5 (11,5)	186	Salem	3 (3,5)	105	Vaxholm	15 (15)
119	Eksjö	13 (11)	146	Knivsta	10 (11)	48	Sandviken	25,5 (11)	10	Vetlanda	31,5 (27)
110	Enköping	14,5	3	Kristianstad	32,5 (31,5)	98	Sigtuna	16 (16,5)	189	Vilhelmina	2
59	Eslöv	24	176	Kumla	5,5	25	Simrishamn	30 (29)	83	Vingåker	20
165	Fagersta	7,5	68	Kungsbacka	23 (22)	103	Sjöbo	15,5	153	Vårgårda	9 (10)
123	Falkenberg	12,5 (14)	105	Kungälv	15 (4)	54	Skellefteå	24,5 (23,5)	146	Vänersborg	10
98	Falköping	16 (18,5)	74	Kävlinge	22 (17)	191	Skinnskatteb.	1	38	Värmdö	27 (15,5)
43	Falun	26	162	Köping	8 (3)	28	Skövde	29,5	63	Värnamo	23,5 (19,5)
180	Filipstad	4	36	Laholm	27,5 (21,5)	180	Sollefteå	4	25	Västervik	30 (29,5)
115	Flen	13,5 (8,5)	52	Landskrona	25 (27,5)	71	Sollentuna	22,5 (20)	16	Västerås	30,5 (28)
123	Färgelanda	12,5 (9)	48	Leksand	25,5	54	Solna	24,5 (24,5)	54	Växjö	24,5 (24)
105	Gislaved	15 (22,5)	16	Lerum	30,5 (30,5)	140	Staffanstorp	10,5 (10,5)	42	Ystad	26,5 (26)
186	Gnesta	3 (2,5)	127	Lessebo	12	10	Stenungsund	31,5 (30,5)	159	Åmål	8,5 (8)
54	Gotland	24,5 (12)	59	Lidingö	24 (23,5)	7	Stockholm	32 (28,5)	173	Åre	6,5 (5)
153	Grums	9 (13)	28	Lidköping	29,5 (17,5)	43	Storuman	26 (9,5)	185	Åstorp	3,5 (9,5)
76	Gällivare	21,5 (16)	3	Linköping	32,5 (31)	38	Strängnäs	27	68	Åtvidaberg	23 (16,5)
14	Gävle	31 (31,5)	86	Ljungby	19,5 (15,5)	179	Strömstad	4,5	168	Älvsbyn	7 (7)
7	Göteborg	32 (31)	3	Lomma	32,5 (32,5)	71	Strömsund	22,5	35	Ängelholm	28 (27,5)
43	Götene	26 (30,5)	88	Ludvika	19 (18)	115	Sundbyberg	13,5	63	Örebro	23,5 (26)
16	Habo	30,5 (31)	43	Luleå	26 (18,5)	71	Svalöv	22,5 (6,5)	140	Örnsköldsvik	10,5 (21,5)
175	Hagfors	6	16	Lund	30,5 (30)	140	Svedala	10,5 (16,5)	38	Östersund	27 (26)
105	Hallstahammar	15 (8)	153	Lysekil	9 (15,5)	176	Säter	5,5 (1)	63	Österåker	23,5 (24,5)
38	Halmstad	27 (24)	16	Malmö stad	30,5 (29,5)	25	Söderhamn	30 (30,5)	146	Östhammar	10
151	Hammarö	9,5 (12)	76	Mariestad	21,5 (25,5)	186	Söderköping	3			
98	Haninge	16 (22)	192	Mark	0,5 (15,5)	36	Södertälje	27,5 (30,5)			
88	Heby	19 (11)	68	Mora	23 (11)	83	Sölvesborg	20 (21,5)			
131	Hedemora	11,5	94	Mullsjö	16,5 (18)	178	Tibro	5			
3	Helsingborg	32,5 (31)	91	Munkedal	18	52	Tierp	25 (23,5)			
168	Herrljunga	7 (6)	83	Munkfors	20 (11,5)	180	Timrå	4 (7)			
98	Hjo	16 (5,5)	34	Mölndal	28,5 (24)	180	Tjörn	4			

*Utslagsfrågor har använts för att utse vinnaren, () = tidigare poäng

IVL Svenska Miljöinstitutet och Svensk Försäkring har genomfört en enkätundersökning för att kartlägga hur kommunerna i Sverige arbetar med klimatanpassning. Syftet är att undersöka hur långt kommunerna har kommit i sitt arbete, tydliggöra behov och utmaningar samt uppmärksamma goda exempel.

Enkätundersökningen genomfördes under våren 2025 och samtliga 290 kommuner i Sverige hade möjlighet att besvara enkäten. Totalt svarade 193 kommuner på enkäten. Resultaten från undersökningen ligger till grund för en jämförelse och rankning av kommunernas arbete.

IVL Svenska Miljöinstitutet

IVL Svenska Miljöinstitutet är ett oberoende miljöforskningsinstitut som arbetar med tillämpad forskning och konsultuppdrag. IVL arbetar bland annat med kommuner och länsstyrelser för att analysera hur framtida klimatförändringar kan påverka samhället.
Läs mer på **www.ivl.se**

Svensk Försäkring

Branschorganisationen Svensk Försäkring arbetar för goda verksamhetsförutsättningar för försäkringsföretagen. Svensk Försäkring arbetar också för högt förtroende för försäkringssektorn och för ökad kunskap om privata försäkringars betydelse i samhället.
Läs mer på **www.svenskforsakring.se**

IVL Svenska Miljöinstitutet AB | Box 210 60, 100 31 Stockholm | Telefon 010-788 65 00 | ivl.se